Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIV. № 84 JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, MAY 3, 1997 CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СУБОТА, 3-го ТРАВНЯ 1997 р. Ч. 84 РІК CIV.

Парляментарна комісія перевірятиме недержавні ЗМІ

Київ (УНІАР). — У Верховній Раді України розпочалося формування спеціяльної комісії для перевірки праці недержавних засобів масової інформації (ЗМІ).

Проаналізувавши дії правоохоронних органів Києва, депутати Київської Міської Ради висловили вимогу до голови київської міської державної адміністрації усунути з посад начальника Головного управління внутрішніх справ Києва М. Піддубного та його заступника В. Буднікова, оскільки вони не забезпечили виконання ст. 21 про статус народного депутата і пункту 23 статті 10-ої закону про міліцію, і не забезпечили депутатам доступ до документів.

Як сказано у зверненні, спроба замовчати інцидент з побиттям депутатів та прихованням документів є симптомами утвердження авторитарного режиму за білоруським сценарієм.

Україна і Білорусь узгіднили договір про кордони

Рівенщина. — Україна і Білорусь підписали 30-го квітня документи щодо позначення і демаркацію державного кордону між двома країнами, повідомила УНІАР.

Заступник міністра закордонних справ України Костянтин Грищенко та амбасадор з особливих доручень міністерства закордонних справ Білорусі затвердили підписами протокол-опис проходження лінії кордону та альбом з 264 топографічними картами.

Довжина українсько-білоруського кордону становить 1,905.7 кілометрів, третина з яких водна. Прийняті документи є основою про державний кордон, який підпишуть 12-го травня президенти України і Білорусі під час візити Александра Лукашенка до Києва.

ЗСА дадуть більше грошей на ядерне роззброєння України

Вашінгтон. — Україна дістане від ЗСА додаткових 47 млн. дол. на знищення стратегічних ядерних ракет, успадкованих від колишнього СССР. Про це домовилися 30-го квітня міністер оборони України Олександер Кузьмук і секретар оборони ЗСА Вілліям Коген, повідомили засоби масової інформації.

Угода, підписана в Пентагоні у рамках програми Нанна-Лугара про скорочення озброєнь, допоможе Україні завершити повне знищення ракет SS-19 і почати знищення сучасніших ракет далекого засягу SS-24. Досі у рамках цієї програми Вашінгтон надав Києву 404 млн. дол.

На пресконференції з О. Кузьмуком, який перебував в ЗСА з триденною візитою, В. Коген похвалив рішення України стати без'ядерною державою і сказав, що Вашінгтон далі допомагатиме Києву у модернізації війська. „У 1993 році Україна зробила дуже сміливий і прогресивний вибір — вона вирішила позбутися свого ядерного арсеналу. Народ України розуміє, що безпека приходить від конструктивних союзів, а не від ядерної зброї", — сказав він. — Посвята України ядерному роззброєнню є надхненням для решти світу".

Обидва урядові повідомили журналістів, що секретар оборони ЗСА приїде до Києва в липні, щоб відповісти на візиту. О. Кузьмук подякував американцям „за теплоту і гостинність" і сказав, що отримав задоволення від своєї візити. Після зустрічей з пересічними американцями і військовими, зазначив він, старі уявлення про Америку, сформовані за 70 років совєтської влади, розвіялись. За його словами, обидві держави є тепер силою, що поліпшує світ.

Відповідаючи на запитання щодо відносин України з НАТО, О. Кузьмук сказав, що Київ ясно заявив про свій невтральний і позаблоковий статус, який покищо зберігається. Однак, зазначив він, все у світі міняється.

О. Мороз не бачить перешкод на шляху до ухвалення бюджету

Київ (УНІАР). — Пресова служба Верховної Ради України розповсюдила фрагмент виступу голови українського парляменту Олександра Мороза щодо перебігу бюджетного процесу в Україні.

Зазначивши, що останнім часом у політичних колах та засобах масової інформації зосереджується увагу на прийнятті державного бюджету та пакету податкових законів, О. Мороз підкреслив, що прийняття згаданих документів визначається Конституцією і законами України. В Конституції сказано, що державний бюджет — це особливий закон, який ґрунтується на багатьох інших діючих законах, передусім податкових.

"Прийняттю цього специфічного закону сьогодні об'єктивно ніщо не перешкоджає. Підкреслюю: об'єктивно, бо вже п'ять років, як в Україні є властне податкове законодавство. Було воно і у вересні минулого року, коли вносився бюджет, а також у січні, лютому і квітні цього року. Є воно і сьогодні. Більше того, Верховна Рада давним-давно ухвалила закон про державний бюджет на 1997 рік в першому читанні", — сказав О.Мороз.

Голова Верховної Ради звернув увагу, що у світі відомі випадки, коли деякі держави роками ухвалювали бюджет, а в Україні середній час для врегулювання економічних законів становить мінімум кілька місяців. А для запровадження нової системи оподаткування потрібно значно більше часу.Треба врахувати і те, що внесені Урядом проєкти виявилися низькоякісними. Отже Верховна Рада зробила все можливе для швидшого їх розгляду, зазначив голова парляменту.

Враховуючи уже сказане, О. Мороз закликав ініціяторів інтриг та інсинуацій навколо бюджету і податкового законодавства самим визначитися чого вони хочуть. Якщо бюджету і податкових законів, то треба працювати над ними активніше. Якщо поміняти голову парляменту, то треба робити це згідно з Конституцією. "І давайте припинемо вважати всіх нерозумними, бо люди давно розібралися в суті цих інтриг і чекають від нас конструктивної роботи та вирішення надзвичайно гострих економічних та соціяльних проблем", — закликав голова Верховної Ради України.

Єгипет і Сирія підтримують мирний процес на Близькому Сході

Шарм аш-Шейх, Єгипет. — Тут, у цьому єгипетському курортному місті, відбулася зустріч президента Єгипту Госні Мубарака з президентом Сирії Гафезом Ассадом.

На пресовій конференції після закінчення переговорів обидва керівники заявили, що арабські країни виступають за справедливе і повне мирне врегулювання, у висліді якого буде відновлено їхні зневажені права.

Єгипетський і сирійський керівники ствердили, що мирний процес на Близькому Сході тепер перебуває у замороженому стані і слід докласти всіх зусиль, щоб зрушити його з мертвої точки. Г. Мубарак підтримав Г. Ассада в тому, що в даний час недоцільно скликати загальноарабську вершинну зустріч, оскільки рішення попередньої наради є цілком вистачальними для знайдення виходу з кризи.

Говорячи про політичну і загальногромадську ситуацію в Ізраїлі, єгипетський президент підкреслив, що арабам не залежить на тому, чи зміниться там уряд, чи залишиться при владі прем'єр Беньямін Нетаняґу, бо це внутрішня справа жидівської держави. „Новий уряд може продовжувати стару політику. Для нас важливіше, щоб ізраїльський народ бажав миру і вніс дійсний вклад у мирний процес",— сказав президент Г. Мубарак. Він також висловився в тому сенсі, що миронсні зусилля З'єднаних Стейтів Америки покищо є безвислідними.

Відповідаючи на запитання, чи має Сирія хемічну зброю, президент Г. Ассад вдався до такої обтічної фрази: „Той, хто тримає в руці атомову бомбу, не має морального права запитувати, чим озброєні його сусіди.

У СЕРЕДУ, 30-ГО КВІТНЯ, Білий Дім повідомив, що Челсі Клінтон, дочка Президента і його дружини Гиллари Родгам-Клінтон вирішила наступного вересня стати студенткою Стенфордського університету в Каліфорнії. Президент і його дружина зазначили, що дуже раді рішенням їхньої дочки, а на питання чи не задалеко Челсі вибрала унівеситет, відповіли, що до Каліфорнії літають літаки, існують і функціонують телефони, а також й „ Е маіl".

В АНГЛІЇ ПЕРЕМОГЛИ ЛЕЙБОРИСТИ

Т. Блейр з дружиною Шері

Лондон. — Тут у четвер, 1-го травня, в загальних крайових виборах Тоні Блейр і його Лейбористська партія здобули історичну перемогу, а тим самим закінчили 18-річне панування Консервативної партії.

Т. Блейр, випускник Оксфордського університету, за фахом адвокат, у 43-роки став наймолодшим прем'єр-міністром у цьому столітті. Велику частину здобутої перемоги треба визнати його особистою, бо саме він ставши її провідником, зумів переконати виборців, що Лейбористська партія відмежовує себе від її соціялістичної минувшини та спрямовує свої зусилля на запевнення кращої майбутности всіх громадян Англії. Виступаючи перед своїми партійними однодумцями всього кілька годин

(Закінчення на стор. 4)

В Україні створюють адміністративне судочинство

Київ (УНІАР). — Тут відбувся семінар на тему створення в Україні системи адміністративного судочинства, зорганізований Радою Европи та Міністерством Юстиції України.

Таку діяльність Ради Европи спрямовано на підтримку створення в Україні системи адміністративного судочинства.

Проєкт є частиною спільної програми Ради Европи та Комісії европейських співтовариств у формуванні судової системи та місцевих органів управління, а також змін у практиці застосування законів.

Учасників семінару ознайомлено з рекомендаціями та резолюціями Ради Европи у сфері адміністративного права та обговорено засади майбутнього розвитку системи адміністративного судочинства України.

Серед інших участь у семінарі взяли міністер юстиції України Сергій Головатий і заступник директора юридичного департаменту Ради Европи Марі-Оділь Відеркель.

У Києві відбулася зустріч амбасадорів

Київ (УНІАР). — 29-го квітня тимчасовий повірений у справах Голляндії в Україні Адріян Кван'єр влаштував традиційну зустріч амбасадорів країн–членів Европейського союзу, на яку був запрошений і голова Верховної Ради України Олександер Мороз. До речі, представник Голляндії тепер головує на міжурядовій конференції ЕС. Після закінчення зустрічі відбулася пресконференція.

Розмова амбасадорів була присвячена як пожвавленню провідних напрямків взаємодії ЕС з Україною, а це передусім підтримка демократичних економічних реформ, так і проблемам европейської безпеки у широкому контексті. Про це заявив, даючи позитивну оцінку зустрічі, А. Кван'єр.

О. Мороз також розглядає контакти дипломатів, як корисні та відверті: "Зустріч наша була дуже доброзичливою, відвертою, зацікавленою, виходячи з цього, звичайно, вона вселяє оптимізм". Торкаючись внутрішніх проблем, О. Мороз заявив, що певною мірою можна говорити про завершення бюджетного процесу.

„Летимо безпосередньо до Львова!"

Джерзі Сіті, Н. Дж. (О. Кузьмович). — З такою радісною вісткою заходить до редакції „Свободи" добре нам відомий директор „Авіялінії України" Микола Кравець.

— Так, з 14-им травня розпочинаємо постійні лети до Львова, раз у тиждень, в середу, і думаємо продовжати ці лети через цілий рік!.

Повідомлення про це з уст головного директора — це запевнення для всіх зацікавлених, яке можна подати на сторінках нашого щоденника, бо це новина, яка цікавить усіх читачів.

М. Кравець в редакції „Свободи".

Від М. Кравця довідуємося, що лети до Львова будуть без затримки з тим, що літак вилітатиме із летовища Кеннеді о год. 9-ій вечора, а до Львова причалить о год. 11-ій ранку. З уваги на коротку смугу летовища у Львові, не можуть однак відтам вилітати літаки з повним обтяженням, тому „Авіялінії України" запланували для вигоди пасажирів ранком у середу випускати менший літак на 120 осіб зі Львова просто на летовище в Борисполі, де подорожуючі перейдуть до літака, який вилетить до Ню Йорку. М. Кравець запевняє нас, що пасажири переходитимуть цілу перевірку квитків, бага-

(Закінчення на стор. 4)

В Україні

(З інформацій УНІАР)

ПРЕЗИДЕНТ УКРАЇНИ ВІДВІДАЄ ЗСА

КИЇВ. — Передбачається робоча візита 14-16-го травня Президента України Леоніда Кучми до З'єднаних Стейтів Америки для переговорів з керівництвом Міжнародного валютного фонду та Світового банку. Президент України також візьме участь у засіданні Українсько-американської комісії Кучма-Гор. На засіданні обговорюватиметься проєкт використання Америкою української космічної інфраструктури. Ще раніше, зокрема 8-го травня, плянується зустріч президентів України, Росії та Молдови у Москві, у якій візьмуть участь представники Придністров'я та ОБСЕ.

ВИЯВЛЕНО ПОРУШЕННЯ

ХАРКІВ. — Комісія обласної державної адміністрації перевірила діяльність об'єднання "Харківобленерго" і виявила серйозні порушення. За словами голови адміністрації Олега Дьоміна, обласне енергетичне об'єднання працювало зовсім не в інтересах области і з серйозними фінансовими порушеннями. На перше квітня Харківщина посідає перше місце за числом карних справ, заведених на керівників так званих фінансових пірамід. В області порушено 23 карні справи, шість осіб розшукує міліція. В Управлінні Служби Безпеки Харківської области відбулася закрита нарада з участю керівників области. Основну увагу приділено обмінові інформацією та взаємодії. Учасники наради констатували, що в області останнім часом досягнуто деякої стабілізації, зменшився спад промислового виробництва, а в деяких підприємствах зафіксовано незначний приріст виробництва. На сьогодні рівень рентабельности підприємств области становить в середньому 14 відсотків. При харківському підприємстві "Моноліт" створено спільне українсько-американське підприємство. Партнером "Моноліта" став американський концерн Ей-Бі-Сі.

ФРАКЦІЯ СОЦІЯЛІСТІВ ЗАХИЩАЄ О.МОРОЗА

КИЇВ. — Парляментарна фракція Соціялістичної і Селянської партій оприлюднила заяву, у якій засудила "антиконституційні" спроби зміни керівництво Верховної Ради України та несправедливу критику законодавчого органу держави. Приводом для заяви фракції став збір підписів за усунення з посту голови парляменту Олександра Мороза. "Мета партії влади — знищити опозицію, змусити замовчати чесних народних обранців, встановити диктаторський режим", — пишуть автори заяви. Фракція також протестує про перекладення Урядом своєї вини на законодавчий орган "за заборгованість у виплаті зарплатні, пенсій, стипендій за минулий рік та за несвоєчасну і неякісну підготовку державного бюджету на 1997 рік".

БОРГИ ОБІЦЯЮТЬ ПОВЕРНУТИ ПОСЛУГАМИ

ХАРКІВ. — Тут відбулася пресова конференція, на якій голова підкомісії Верховної Ради України Сергій Сінченко повідомив, що при парляменті передбачається створення Юридичної комісії, яка матиме право вирішувати питання про виплату грошей пограбованим трастами вкладникам. Одним із винуватців виникнення трастових компаній Сінченко назвав державу. Та оскільки вона не може виплатити борг усім потерпілим, то одним із заходів для погашення зазначених боргів, можливо буде система взаємозаліку. Тобто, вкладники трастів, які тривалий час не платять за помешкання, дістануть змогу зробити залік на суму внеску із відсотками.

ПРОБЛЕМИ ЯДЕРНОЇ ПОЛІТИКИ І БЕЗПЕКИ

КИЇВ. — Голова Комісії Верховної Ради України з питань ядерної політики та ядерної безпеки академік Михайло Павловський під час зустрічі з представниками засобів масової інформації порушив проблеми бюджетного процесу, закриття Чорнобильської Атомної Електростанції та ядерної безпеки України. Питання закриття ЧАЕС він радить розглядати з двох боків: з точки зору інтересів "великої сімки" і з точки зору інтересів України. З погляду "великої сімки" ЧАЕС якимось чином стримує розвиток ядерної енергетики у світі. Україна ж практично уже живе у ринковому середовищі, а головою ідеологією ринку є захист національних інтересів. Україна від самого початку плянувала закрити ЧАЕС у 2007 році. За цей час вона дала б у державну скарбницю близько 4 блн.дол. , чого вистачило б на вирішення проблем "саркофагу" над зруйнованим реактором та інших питань. М. Павловський вірить, що Україна взмозі створити самодостатню ядерну промисловість із замкнутим циклом. Затримка з ухваленням бюджету привела до того, що добра "ініціятива зовнішнього джерела почала невчасно виконуватися". Розгляд бюджету в парляменті передбачається на 5-8-го травня, але він буде складним, тому можливо відбудеться ще і третє читання. Ухвалення бюджету хочуть усі гілки влади, бо прийняття його "стало питанням національної безпеки України", наголосив депутат.

У СВІТІ

МИНУЛОТИЖНЕВІ ПОДІЇ, ПРИПИСАНІ чеченським повстанцям, тільки погіршують і без того напружену існуючу ситуацію в цій південній республіці Росії. У середу, 30-го квітня, в сусідській від Чечні республіці Інгушетії вбито місцевого урядовця, його смерть Росія приписує чеченським повстанцям, що чеченські власті категорично заперечують. Минулої неділі, 27-го квітня, на залізничій станції у південній Росії вибухла бомба, вбиваючи дві особи та ранивши 17, що Росія також приписала чеченським повстанцям, а крім цього російській поліції прийшлось звести бій з повстанцями, що також не допомагає в утвердженні стабільности в країні досить непевного замирення.

В АМЕРИЦІ

ПІСЛЯ КІЛЬКАМІСЯЧНИХ затримок у середу, 30-го квітня, Сенат голосами 85 до 13 схвалив пропонованого президентом Биллом Клінтоном кандидатуру Алексис Герман на становище секретаря Департаменту праці. Причиною зволікань схвалення цієї кандидатури було нічого іншого, як міжпартійні політичні маневри, бо республіканці не погоджувались з намірами Б. Клінтона видати президентський наказ, який велів Федеральним установам надавати першенство великих контрактів фірмам, де існують робітничі профспілки. Домовившись з Президентом, що такого наказу не буде кандидатуру секретаря Департаменту праці ухвалено без будь-яких перешкод.

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237; Fax: (201) 451-5486. UNA: (201) 451-2200

Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446 (914) 626-5641, Fax (914) 626-4638, e-mail: fqsst@aol.com

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріали.

Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Тривожна ситуація

На початку квітня, як відомо, президент Росії Боріс Єльцин і президент Білорусі Алєксандер Лукашенко піднесли світові чергову сенсацію: підписали пакет документів про створення союзу двох держав, які начебто зберігають суверенітет, незалежність і територіяльну цілісність і водночас матимуть спільні кордони, оборону, валюту, правну систему тощо.

Представники Народного фронту Білорусі вважають, що з підписанням згаданих документів білоруському населенню легше не стало і не стане, хоча не стало й гірше, бо "гірше вже бути не може". В Росії вважають, що Лукашенко зруйнував економіку і вирішив перекласти справу витягування її з прірви на Росію.А сам договір чимало росіян сприймають як повернення до тоталітаризму. Протести в Росії влада проігнорувала, а в Білорусі учасники віч протестів опинилися в тюрмах.

На тлі цих подій заслуговує на увагу те, що діється в Україні. Зокрема, що там далі активно саботується виконання розпоряджень Президента щодо наповнення бюджету та виплати пенсій і заробітків. Як сказав на нараді 14-го квітня перший віцепрем'єр-міністер України Василь Дурдинець, у першому кварталі 1997 року в 16-ох областях рівень надходжень до бюджету значно зменшився порівняно з першим кварталом минулого року.

Недобрали бюджети, звичайно, у регіонах, де керівниками обласних рад та адміністрацій є сучасні імпер-шовіністи, які привласнюючи гроші трудових колективів, обіцяють людям щасливе життя в імперії. Вони ж витісняють з України чужоземних інвесторів.

З цього приводу була навіть велика стаття в газеті "Ню Йорк-Таймс" з 9-го квітня. Щоправда, автор Реймонд Боннер у неприхильній до України, тенденційній і перебільшеній формі змальовує ситуацію. Якщо вірити авторові, то Україна за шість років майже не просунулася у бік вільного ринку, а отримані від ЗСА понад більйон долярів перейшли в тіньову економіку. Чиновники верхнього ешелону влади стали мультимільйонерами, тіньові доходи яких, вивезені за кордон, начебто також перевищують більйон долярів. Отож американську допомогу фактично вкрадено, вважає Р.Боннер.

Якась доля правди в цій інформації є, але корупція в Україні не більша, ніж в інших країнах світу. Такі публікації не лише відлякують інвестторів, але і впливають на думку керівників урядів. Наприклад, після оприлюднення згаданої статті у Конґресі ЗСА дали зрозуміти, що обіцяного збільшення допомоги на 300 млн. дол.Україна не отримає з огляду на погіршення інвестиційного клімату. Щоправда, виділені раніше 625 млн. надходитимуть. "Допомогу обіцяно на радикальні реформи, запропоновані Л.Кучмою, але їх немає", — сказав представник Республіканської партії Сонні Келлаган у розмові з радником президента Ричардом Морнінґстаром. Останній просив збільшити допомогу Україні, а у відповідь почув: "Якщо ви хочете сказати нам, як плянуєте розмістити 625 млн.дол., ми вас готові вислухати, але забудьте про 300 млн. дол. підвишки".

Особливої шкоди завдає молодій українській державі саботаж на всіх рівнях, що підштовхує державу до вкрай небезпечної межі. Водночас антиукраїнські сили утверджують російську мову в парляменті й Уряді, а українську далі витісняють із шкіл.

Російські політики Константін Затулін та А. Мігранян недавно в інтерв'ю для газети "Кієвскіє Вєдомості" сказали, що "суверенітет України є настільки неґативним для російської геополітики явищем, що легко може спровокувати збройний конфлікт", тому Москва повинна подбати про "переустрій" українського простору. "Українська проблема — найголовніша і найсерйозніша проблема, яка стоїть перед Москвою", — наголосив Мігранян. Такі заяви викликають тривогу не лише в Україні, але і в Европі.

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (дехто розуміє цю вимогу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо зайде потреба). Дописи слід надсилати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріялах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському. — *Редакція.*

Юрій Р. Рибак

Туліпани як причина манії

Можна завважити, що люди чомусь з особливим настроєм вітають прихід весни. Може, до цього спонукують теплі проміння сонця, оживання трави, поява весняних квітів... І тут одні з перших голосяться туліпани. Вони виростають з цибулини, які час зими перетривали у землі. Звичайно тільки професійні садівники вирощують квіти туліпанів з насіння, на які доводиться чекати від чотирьох до семи років!

Майже всі культурні роди туліпанів розвинулися з тих, що походять з Малої Азії, а в XVI сторіччі прибули з Костантинополя у Туреччині до Відня в Австрії. Сама ж назва „туліпан" виводиться з турецького слова „тюрбан", тобто чоловічого накриття голови, бо чудові квіти туліпанів виглядають як маленькі тюрбани.

В Европі туліпан, завдяки різному забарвленню і чарівній формі, став наймоднішим квітом в Англії і Голляндії. Знову ж у Голляндії він викликав серед населення пристрасть „стати дуже скоро дуже багатим", яка перейшла в манію, відомою в 1634-37 роках як „туліпоманія".

А тому що туліпани були рідкістю в Голляндії, їхня початкова ціна була висока, одначе під час манії ціни осягнули астрономічного рівня. Цибулина туліпана у культурі має особливу властивість і дає звичайно квіт одного кольору. Але це не кінець, бо цибулина може видати квіт часами невимовної краси двох або більше кольорів. І це саме дало причину для скепуляції. У висліді ринок на цибулини туліпанів під час манії опанувала дійсно рисковна гра (gamble). Покупець звичайно інвестував гроші в цибулину, надіючись, що вона скорше чи пізніше дасть особливо чудовий, унікальний цвіт, а тоді можна б її продати з великим прибутком. Ось як, наприклад, пересічна ціна одної цибулини могла бути: 4.600 фльоренів (2,000 нинішніх американських долярів), а як додаток до цього — ще гарна карета з парою коней та різні речі для домашньої господарки.

Одним із фантастичних аспектів туліпоманії було й те, що той, хто купував і продавав туліпани, ніколи не бачив самих цибулин. Власність бо переходила від посередника до посередника, коли цибулина спокійно перебувала в землі. Цей же факт дуже сприяв спокусі розвою обмани! Один із тогочасних письменників завважив, що „більше цибулин продано і куплено, заздалегідь замовлено і обіцяно постачати, ніж у цілій правдоподібності можна було знайти в усіх голляндських городах разом". І помимо цього, що деякі роди туліпанів не випродуковували очікуваних цибулин, все ж таки продовжувалася надзвичайно жива торговля навіть тими „безплідними" родами.

Було багато випадків, навіть було їх аж забагато, коли задля посідання кількох цибулин робітники продавали все, що мали, навіть своє робоче знаряддя, від якого залежало їхнє власне фізичне існування. Деякі з них були щасливцями, бо у кількох місяцях здобували доволі майна, щоби в оцінці публічної опінії вийти у суспільності на передові соціяльно-економічні позиції. Завдяки туліпоманії під час трирічного економічного пожвавлення багатіли міста, де торгівля осягнула була вартість 15 мільйонів нинішних американських долярів тільки у самому місті Гаарлем, що лежить на захід від Амстердаму. Це місто, між іншим, досі займає центральне місце у голляндській індустрії туліпанів.

У 1637 році прийшла в Голляндії зміна настроїв і ситуації. Аматори торгівлі відчули нудьгу, а мудріші зрозуміли, що захиталися фундаменти бизнесу туліпанами під впливом несамовитої спекуляції. І це викликало реакцію нової гарячки, бо нагло всім захотілось продавати, а ніхто не виявляв зацікавлення купувати. У такій економічній ситуації силою обставин затріщав ринок. Аж тоді люди зрозуміли і зорієнтувалися, що їхнє багатство — паперове, „вилами писане по воді". Заборгували великі суми гроша покупці, які мали намір сплатити борги аж тоді, коли продадуть цибулини і матимуть дохід. На жаль, увесь вигляд на очікуваний прибуток зникав, як роса на сонці, а багато продавців мусіло задоволитись одною десятою ціни, якої спочатку сподівалися. Безіменний спостерігач так схарактеризував голляндську туліпоманію: „Один дурень впливав на другого, а люди були багаті без власности і мудрі без розуміння". А тому що на спекулятивному ринку доволі багато осіб втратили все своє майно, щоб рятувати економічну ситуацію країни, змушено уряд перебрати ініціятиву реґулювання торгівлі туліпанами.

Сьогодні культура туліпанів є важливою індустрією в Голляндії. Комерційно вирощують туліпани теж Бельгія, Англія, північнозахідні частини ЗСА та Британська Колюмбія в Канаді... Кожного року більйони цибулин ідуть у світ, включно з двома тисячами голляндських варіянтів. І це все можна одержати у різних кількостях, з доступною для кожного ціною.

Д-р Олег М. Волянський

„Українські лікарі діяспори"

У „Свободі" з 2-го листопада 1994 року була поміщена стаття під заголовком „Унікальна книжка про українських лікарів". У статті обговорювалося появу книжки „Українські лікарі". Це була перша частина біо-бібліографічного довідника про 428 українських лікарів, у більшості тих, що працювали у Західній Україні, а також деяких, що жили на еміґрації. Книжка вийшла друком у Львові, а її автором був відомий лікар у Чикаґо д-р Павло Пундій.

Тепер, знову під протекторатом Наукового Товариства ім. Т. Шевченка у Львові та Українського Лікарського Товариства Північної Америки, появилася у 1996 році друга частина цього довідника, „Українські лікарі II". Тим разом книжка є присвячена лише лікарям діяспори, включно з лікарями-дентистами, а також із фармацевтами, членами УЛТПА. Автором цієї книжки є д-р Павло Пундій, котрий, як архівар УЛТПА та Світової Федерації Українських Лікарських Товариств, понад 20 років терпеливо і безупинно вишукував і збирав матеріяли для цього довідника, рівного котрому не має жодна наша професія. У склад Редакційної колеґії входили: д-р Ярослав Ганіткевич, професор Державного Львівського Медичного Інституту, як головний редактор, а також такі лікарі: Павло Джуль (Дітройт, ЗСА), Анатолій Лисий (Міннеаполіс, ЗСА), Михайло Козак (Перемишль, Польща), Роман Цурковський (Торонто, Канада) та Катерина Іванова (Львів, Україна).

Другий том цього лікарського довідника має 446 сторінок доброго паперу і тверду обкладинку. Він містить у собі, в поазбучному порядку, інформації про 678 українських лікарів західньої діяспори. Проф. Ганіткевич у своєму вступному слові підкреслює важливу ролю, що її відіграли українські лікарі на еміґрації не лише у своїй професії, але також в українському громадському житті. Наприклад, „Лікарський Вісник", що виходить у ЗСА під редакцією д-ра П. Джуля, був довший час єдиним у світі загальнолікарським журналом, що видавався українською мовою. Крім цього, українські лікарі західньої діяспори видали 13 томів українського медичного архіву, матеріяли до історії української медицини і багато інших цінних праць. Українські лікарі брали активну участь у церковному житті та в громаді взагалі. Вони активно виступали в обороні українського народу під комуністичною окупацією, зокрема в обороні українських лікарів.

Д-р П. Пундій у своєму слові дякує тим лікарям, що допомагали йому збирати матеріяли до цієї книжки, а натякає на те, що він плянує у майбутньому видати англомовний довідник „визначних українських лікарів, учених і громадсько-культурних діячів". Д-р П. Джуль, голова Світової Федерації Українських Лікарських Товариств у англомовній передовиці підкреслює величезний вклад праці д-ра Пундія над книжкою, а також вміле редаґування під проводом проф. Ганіткевича.

У цьому довіднику, крім інформацій про лікарів західньої діяспори, маємо також цікаві статті про українські лікарські організації на еміґрації та про перших українських лікарів-піонерів у ЗСА. Тут зокрема цікаво читати про діяльність д-ра Володимира Сіменовича, що приїхав до ЗСА при кінці минулого століття на прохання греко-католицького священика в Америці, отця Івана Волянського. Взявши під уваги обидва томи книжки, маємо дані про 900 українських лікарів, що жили на еміґрації, і їхні біографічні статті є ілюстровані 476 світлинами.

Приємно вражає факт (на відміну тепер в Україні, а подекуди і на поселеннях уживання зрусифікованого правопису), що редакція цієї книжки вернулася до „Норм правопису ВУАН" з 1929 року, що його опрацював Григорій Голоскевич і за що був знищений у концтаборах ҐПУ–НКВД.

Докторові П. Пундієві та всім, що йому допомагали у виданні цієї вартісної книги, належить подяка за цей важливий вклад в українську історіографію.

Зацікавлені можуть набути цю книжку під адресою: Pavlo Pundy, M. D., 3258 N. New England Ave., Chicago, IL 60634-4636. Ціна, з пересилкою, першого тому — 20 ам. дол., другого тому — 30 дол.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про наші спільні ключі

Недавно мала я нагоду ще раз прочитати перед публікою свій короткий нарис „Ключі". Він був написаний ще після перших відвідин Львова, того вільного, ніби скупаного у своїй незалежності й тим так радісного мого міста. Однак мені важко стало гасити те відчуття, що він не був уже настільки „моїм" містом, як я за всі ці довгі роки розлуки з ним сподівалася, і це насувало більше суму, ніж радости.

Відай, подібне відчули мої слухачі, які були помітно зворушені. Однак, здається, найбільше зрушив цей скромний нарис Марту Тарнавську, що пригадала собі відразу вірш покійного чоловіка Остапа з аналогічною назвою. Як несамовито близькі рефлексії викликали в нас саме ключі від батьківського дому, дому, якого вже немає.

„Вже намає батьківського дому:
від війни він звалився
від втоми;...
Залишився лиш ключ.
Що він варт,
коли дім завалився —
домик з карт",

— пише Остап, а мені примарилось щось подібне.

Ось так, нас, двоє дітей Львова, однолітків та ще із одного звання журналістів, подалися у далекий світ з тими ключами, щоб вже ніколи не віднайти того дому і того Львова, за яким так тужили в думках.

Дивні шляхи наші були — то збігалися, то розходилися, але завжди вони десь блукали споминами чи дійсністю біля тамтого, нашого родинного, міста, що так лишилось без нас, а ми без нього, хоча не наша в тому вина. Ми зустрілися вперше у воєнні роки у тісних приміщеннях „Українського Видавництва", де працювала в тих часах дослівно культурно-журналістична українська еліта під проводом д-ра Миколи Шлемкевича. І Остап, і я були тільки „доходячими учнями", він як співробітник літературного тижневика „Наші Дні", а я — молодечого місячника „Дорога". Остап засідав біля стола Богдана Нижанківського чи одної із Струтинських, Марії або Антоніни, а я уважно слухала їхніх розмов і з них вчилася про творчість Антонича, Зерова чи Куліша. Частенько ми забігали на поверх нижче, де Остап „розмовляв" живо на папері із Славком Гординським, а я гуторила з Юрком Стефаником або проф. Василем Сімовичем. Усі ми тоді старалися, як мога, іґнорувати наші обставини, війну, непевне завтра і щоденні труднощі життя, а говорили лише про літературу, мистецтво, про все, що гарне і чим можна захопитися. Усі були закорені львів'яни, яким навіть не хотілося думати про те, що так скоро вже нам прийдеться це наше місто покидати. Так сталося, що залишили ми його майже усім складом тієї вийняткової групи, що збиралися у редакційних кімнатах щоденно. А Остап, хоча перейшов на працю до „Львівських Вістей" під руку ред. О. Боднаровича, таки постійно заходив до нас, аж до нашого виїзду, коли воєнні події розсипали наш гурт спершу по Европі, а відтак і Америці.

Ми зустрілися знову щойно значно пізніше таки тут, в Ню Йорку, на одній із численних культурних імпрез, він — статечний письменник, критик, автор численних збірок поезій, і я — завжди здавалася мало поважною зі своїм пластуванням і працею з молоддю. Ми згадали зі сантиментом незабутні дискусії у „Видавництві", перші зустрічі там із представниками культурної еліти України: Ю. Шевельовим, М. Орестом, Аркадієм Любченком, Докією Гуменною, Вовою Кулішем. Згадали тоді ще омріяний наш Львів і обіцяли собі, що разом із „Беном" Нижанківським повернемося до свого міста.

Чи повернулися? Може Остап і Бен вільно мандрують тепер здематеріялізовані, незауважені, а тому і не „нагабувані" нікім, так добре знаними їм вулицями. Що бачать їхні душі? Чи тільки ті втрачені доми, до яких ніякий ключ вже не підходить?

Третього травня Остапові сповнилося б 80 років, а мені тільки ще півроку до цієї круглої дати. І хоча як далеко ми сьогодні від себе — нас завжди єднає спільний вік, спільні друзі і спільна любов до нашого, „тамтого" міста. І саме нам обом залишилася з тамтого міста жменька ключів. Але ні Остапові, ні Бенові, ні, відай, мені, не дістатися вже домів.

Так, ключі є, лиш у дверях вже чужі замки і за рідним порогом нам не завжди раді...

О-КА

Ярослав Стех

Виставка „50-ліття Акції 'Вісла" донесла правду за океан

II

Мене, як наочного свідка тих подій, дивує, де поділося сумління окремих представників польського народу, які не лише допустилися злочину, завдаючи мук і тортур невинному і безборонному українському населенню, але і з покорою, а то й з апробатою дивились на ці злочини ті, які повинні голосити Божі правди — люби ближнього. Через злобний імперіялізм і бажання поширити свою територію в сліпій ненависті і еґоїзмі руйновано працю досягнення наших поколінь. Заохочений до помсти польський вояк не мав меж у своєму сваваіллі, вживаючи при тому найстрашнішого роду тортур.

Під час насильного виселення мого рідного села Вербиці мені було несповна 15 років життя. Не зважаючи на вік, я пережив страшні тортури. Військовик, який завдавав мені страшні муки, несамовито 0бражав мене, це попросту був звір у людській формі. Я був свідком вбивств моїх ровесників. Не підвелися до життя катовані дротами 14-літній Левко Тимчина і 12-літній Гриць Сюськів. Мені важко передати всі ці катування, калічення, в яких вмирали мої односельчани. Люди скакали до шлюзи при млині, що був побудований на Солокії, і там обирали собі легшу смерть, ніж від рук польських вояків. А Степан Сафатів і Іван Шилипило, щоб уникнути тортур, в шоку вскочили до горіючої стодоли Пицайової і там закінчили своє життя. Я бачив, як на возах везли побитих і помордованих, це незмірно болючі спогади. Сам був вкровавлений від побоїв, на кінець змушений був викопати собі могилу. До цієї могили мене вкидувано і загрожувано розстрілом. Постріл за пострілом пролітали біля вуха. Лише збіг обставин врятував мене від неминучої смерти.

Ось балянс цієї акції з рідного села, що розташоване було на Томашівщині. Під час насильного виселення польським реґулярним військом, що доконувало депортації, було вбито 52 особи, в тому числі діти і старці, 14 осіб псевдосуди Акції „Вісла" засудили на смертну кару і усіх страчено, 97 осіб запроторено до концтабору в Явожні, серед них о. Юліян Криницький, який з іншими був в концтаборі закатований. Село з присілками Акція „Вісла" викреслила з карт. Решта моїх односельчан були захоплені в ясир і розкинуті по дві-три родини в селах Ольштинського і Вроцлавського воєвідств, віддалених від себе понад 500 км.

На жаль, безсоромливі писаки, такі як Едвард Прус і його учень Віктор Поліщук і їм подібні, фальшують ці злочинні події, обдурюють народ і слабодухів наставляють проти народних визволителів, якими були тоді воїни УПА.

Гріхом не згадати слів римо-католицького священика, який під час нашого перебування в 60-их роках в Бескидах сказав: „Ми мали тут після Акції 'Вісла' дуже важливу місію, коли з цієї землі відійшли каральні відділи війська, ми мусіли ужити такого впливу, сильного, щоб ця земля стала на вічні віки польською". Отже, зрозуміло, треба було вперше стероризувати, а потім знищити все, що мало сліди української культури — об'єкти, архіви, бібліотеки, кладовища тощо.

І все це діялось у мирний час, після закінченої Другої світової війни, і воно продовжується. Польський сойм не засудив злочинів Акції „Вісла", а її кати користуються свободою. Цей дикий антиукраїнський вандалізм дає знати про себе і в наш час, знищено в 1996 році унікальний катедральний собор св. І. Хрестителя в Перемишлі, польсько-шовіністичні елементи в цьому місті безустанно виписують зневажливі антиукраїнські гасла. Ці дикі заклики „Смерть Україні", „Українці до ґазу!", тризуб на шибениці, мають свою вимову і нагадують часи з-перед 50 років. Розкрадаються пам'ятки української культури і мистецтва. Серце болить, коли застановитись, куди поділися численні ікони, чудові, вирізувані з дерева і позолочувані іконостаси українського стилю, одвірки, крилоси, дерев'яна релігійна скульптура, святі книги, корогви, кадила, свічники, священичі ризи, килими, мистецькі вишивки. Усіх цінностей і багатств не перерахувати, того великого діла наших батьків, дідів і прадідів, які берегли його і що фактично становило суть цивілізації.

Наші громадяни повинні численно прибути й побачити цю ориґінальну виставку. А також обов'язком кожної чесної людини є взяти участь 4-го травня ц. р. в год. 4-ій по полудні в масовій маніфестації, присвяченій 50-літтю Акції „Вісла", яка відбудеться біля онтарійського парляменту в Торонто.

Закерзоння — найцікавіший реґіон і найбагатша етнічна українська сторона співучого і талановитого народу, сьогодні заніміла із скаліченою душею земля. Жертви, які впали за неї, заслуговують на нашу численну присутність і загальну національну пошану.

Остап Тарнавський

Ключ

Як відходив, взяв ключ із собою —
а дві пари очей із журбою:
не згуби цього ключика, сину!
Коли вернешся в пізню годину,
може двері відкрити нікому
до батьківського дому.

Заховав оцей ключ, наче спомин,
і цей спомин у серце устромив —
та й пішов на далекі дороги
оббивати нерідні пороги
і повірив, що чейже удасться
в вільнім світі знайти трохи щастя.

І лиш вечір, що споминів дим,
нагадав про утрачений дім:
розкрутився років обруч,
нагадав про захований ключ.

Витягає, мов радісний спомин,
давній ключ, що у серце застромив...
Але... радість коротка й гірка:
хоч є ключ, то немає замка.

Там далеко, де рідний дім,
все змінилось, мов синій дим.

Вже немає батьківського дому:
від війни він звалився, від втоми;
вже і батько, що ждав при вікні,
не діждавшись — спочив у труні.

Залишився лиш ключ.

Що він варт,
коли дім завалився — домик з карт.

З книги „Зібрані вірші" (1992).

НАЙНОВІШІ ДОСЛІДИ ПРОВЕДЕНІ на 25,000 норвезьких жінок вказують на те, що правильна постійна руханка охороняє перед пістряком грудей. Порівнюючи з багато сидячими жінками, котрі бодай чотири години тижнево будь-як вправлялися виказалося, що норвежки мали на 37 відсотків нижчу можливість захорувати на пістряка грудей. Дослідники переконалися, що чим більше жінки рухалися, то можливість їхнього захворіння на пістряка грудей була мінімальною. Кілька інших менших дослідів мали подібні висліди, але з уваги на те, що ні один з них не був вирішальним, їм не надавалося відповідної важливости. Одначе коли взяти до уваги ці останні досліди, то науковці вирішили рекомендувати жінкам якнайбільше вправляти, щоб захоронити себе від можливости такого захворіння.

НАМАГАННЯ МИРНИМ ШЛЯХОМ закінчити облогу посілости сепаратистів угрупування Республіка Тексасу в гористій околиці західнього Тексасу не були успішними, бо сепаратисти перервали зв'язок. Поліція підтвердила, що вони не відповідають на телефонічні дзвінки і факси, але не знають конкретної причини такого їхнього поступовання, чи це наслідки їхнього бажання чи може згадане обладнання зв'язку просто попсувалося. Поліція також твердить, що переговори були на грані можливого порозуміння з провідником сепаратистів Ричардом МекЛареном і сподіються, що скоро вони таки складуть зброю.

У СВІТЛУ ПАМ'ЯТЬ

У світлу пам'ять померлих дорогих осіб на українські студії в Гарвардському університеті пожертвували:

д-р Ігор і Рома Гайди — $1,000* в пам'ять батьків бл. п. гімназійного проф. ПИЛИПА ГАЙДИ та бл. п. о.ЯРОСЛАВА і ЛЮБОВИ КНЯГИНИЦЬКИХ.

Орися Охримович, дружина з родиною — $500* в десяту річницю смерти мужа і батька св. п. інж. ЮЛІЯНА ОХРИМОВИЧА.

Ірина Процик —$300 в пам'ять чоловіка сл. п. ОЛЕКСАНДРА ПРОЦИКА, з пожертв складених на похороні.

У світлу пам'ять бл. п. НІНИ МИХАЙЛІВНОЇ ПРІЦАК: Ярина Турко і Пилип Бодроки, д-р Ярослав і Ніна Мігайчуки — по $100; Наталія Миколаєвич, Лідія і Адріян Стецики — по $30.

Лідія Одежинська — $100 в пам'ять мужа бл. п. ІВАНА ОДЕЖИНСЬКОГО.

Марія Робак — $100 в пам'ять чоловіка бл. п. БОГДАНА РОБАКА.

Галина Сиротюк — дружина, Євген Сиротюк — син — $100* в 100-ту річницю народження мужа і батька бл. п. проф. ПАВЛА СИРОТЮКА.

Василь Лагошняк — $100 в пам'ять бл. п. МАРІЇ ЛАБУНЬКИ.

Оксана Мостович —$100 у 40-літню річницю смерти батька св. п. ОЛЕКСИ ІВАНОЧКА.

Д-р Володимир і Ореста Фединяки — $100* в пам'ять бл. п. д-р ТЕТЯНИ РУДАВСЬКОЇ з БАЧИНСЬКИХ.

Герта Соколик — $100 у світлу пам'ять чоловіка бл. п. д-ра ВАСИЛЯ СОКОЛИКА.

У світлу пам'ять бл. п. МАРІЇ ПОПАДЮК: Родина — $100; Анна Ліськевич, Уляна Ліськевич, Анна і Калина Помірко — по $50; Ніна Брик —$30; Марія, Наталія і Ольга Домченко, Юрій і Марія Пилавка — по $25; Катерина Борняк — $20.

У світлу пам'ять бл. п. ПЕТРА ГАНЧАРИКА: дружина Ірена Ганчарик з родиною —$100; Suburban Homes & Condos Ltd — $50; родина Керелєйзів — $25; Олександер і Анна Пришляки — $20; Любомир Рокицький — $10.

Степан і Марія Хемичі — $100 в пам'ять бл. п. МАРІЇ КОХАНОВСЬКОЇ ЩУКИ.

Д-р Марія Фішер-Слиж — $100 в пам'ять св. п. д-ра РУДОЛЬФА ФІШЕРА.

Микола і Діоніза Ненадкевичі —$50 вшановуючи пам'ять батька бл. п. о. ОЛЕКСІЯ НЕНАДКЕВИЧА в 50-ту річницю смерти.

У світлу пам'ять бл. п. інж. ЯРОСЛАВА ТКАЧА: брат Роман Бористен-Ткач — $50; Лідія і Адріян Стецики — $30.

Юрій Олесницький — $50 у пам'ять брата бл. п. д-ра БОГДАНА ОЛЕСНИЦЬКОГО в 23-ту річницю смерти.

В пам'ять бл. п. д-ра ВОЛОДИМИРА ЦІХАНСЬКОГО: Лідія Яців — $50; Емілія Ренер, Меланія Кокорудз, Агнес Хоманчук, Н. Н. — по $20; Андрій Лесів — $5.

Анна Дячун — $50 в пам'ять мужа бл. п. ЯРОСЛАВА ДЯЧУНА.

Лука і Марфа Кудрики — $50 в пам'ять бл. п. НАДІ ПІДЛІСЕЦЬКОЇ.

Василь Лагошняк — $25 в пам'ять св. п. АНТОНА НАГОРНОГО; $25 в пам'ять бл. п. АННИ БАРАН і $25 в пам'ять бл. п. Е. ТЕРКУН.

Марія Попадюк — $25 в пам'ять св. п. МАРТИ ДЗІБАНОВСЬКОЇ.

*Складаємо щиру подяку всім жертводавцям, що використали дорівнювальні фонди їхніх працедавців

Дякуючи жертводавцям за пожертви, линемо до Господа з молитовним проханням, щоб дарив померших вічним спокоєм і радістю.

Головна Екзекутива
Фонду Катедр Українознавства.

UKRAINIAN STUDIES FUND
HARVARD UNIVERSITY
1583 Massachusetts Avenue
Cambridge, Massachusetts 02138

КОЛЕКТИВ ГЕНЕРАЛЬНОГО КОНСУЛЬСТВА УКРАЇНИ в ЧИКАҐО, ІЛЛ.

висловлює глибокі співчуття Президенту Товариства приятелів Генерального консульства України в Чикаґо, Ілл. Лідії Шандор та родині у зв'язку з тяжкою втратою — трагічною смертю чоловіка та батька їх дітей

бл. п.
ІВАНА ШАНДОРА

Вічна йому пам'ять!

ВІКТОР КИРИК
Генеральний консул України в Чикаґо, Ілл.

Ділимося сумною вісткою з членами та всією громадою, що 30-го квітня 1997 р. відійшов у вічність в наслідок трагічного автомобілевого випадку біля Чикаго на 51-му році життя та у повному розквіті своєї професійної діяльности довголітній член Дирекції УАПА, голова Стипендійного Фонду УАПА, наш дорогий друг

св. п.
адвокат
ІВАН ШАНДОР

Замість квітів на свіжу могилу покійного складаємо 250 дол. на Стипендійний Фонд УАПА.

УПРАВА УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКОЇ ПАЛАТИ АДВОКАТІВ

Ділимося болючою вісткою, що в суботу 12-го квітня 1997 р. з волі Всевишнього відійшов від нас
МУЖ, БАТЬКО, ДІДУСЬ, КУЗИН

бл. п.
ОСИП КОЛЦЬО

нар. 13-го березня 1926 р. в Судовій Вишні Зах. Україна.

ПАНАХИДА відправлена в понеділок 14-го квітня 1997 р. о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Harris.

ПОХОРОННІ відправи відбулися у вівторок 15-го квітня в церкві Богоявлення о год. 10-ій рано, а опісля поховонено на кладовищі Holy Sepulchre Cemetery.

Залишив у глибокому смутку:
дружину — СОНЮ
синів — ІГОРЯ
— ТАРАСА
дочку — УЛЯНУ ЛЕСІВ з мужем ПЕТРОМ і синами СТЕПАНКОМ, МАТІЙКОМ І МИХАСЕМ
дочку — ЛЕСЮ КОЛЦЬО БІОТА з мужем НИКОМ з донею ХРИСТЕЮ
кузинку — МАРІЮ КРИЖАНІВСЬКУ зі синами БОГДАНОМ І ЮРКОМ та
ближчу і дальшу родину в ЗСА, Канаді й Україні

Нехай прибрана земля буде йому легкою!
Вічна йому пам'ять!

ПОДІЇ

СВЯТО ГЕРОЇВ

Громада Кергонксону, Н. Й., відзначить Свято Героїв відповідною програмою у неділю, 25-го травня ц. р., в церковній залі св. Трійці о год. 12-ій полудня.

У глибокому смутку ділимося сумною вісткою, що 1-го травня 1997 р. після довгої та важкої недуги відійшов від нас у вічність

бл. п.
ТЕОДОР КАХНИЧ

ВІДВІДИНИ в неділю 4-го травня від год. 2 — 4-ої по пол. в похоронному заведенні Riotto 3205 Kennedy Blvd. Jersey City, N. J.

ПАНАХИДА в неділю 4-го травня о год. 7:30 веч. в цьому ж похоронному заведенні.

ПОХОРОН в понеділок 5-го травня з української католицької церкви свв. Петра і Павла 30 Bentley Ave., Jersey City, N.J., а відтак на цвинтар св. Христа в North Arlington, N.J.

У глибокому смутку залишилися:
дружина — ХРИСТИНА
дочки — ЛЕСЯ ВІРСТЮК з мужем НЕСТОРОМ та дітьми ЛЯРИСОЮ і АДРІЯНОМ
— ЛЮБА БІЛЕЦЬКА з мужем СТЕФАНОМ
свати — ОЛЕНА і ФРЕНК ВІРСТЮК
— КАТЕРИНА БІЛЕЦЬКА
сестри — ЄВКА КАХНИЧ і АНЯ ПАВЛИСЯК з родинами в Україні
брати — НИКОЛА і ІВАН КАХНИЧ з родинами в Україні
родина — ЛУЧЕЧКО
та ближча і дальша родина в ЗСА й Україні.

„Летимо..."

(Закінчення зі стор. 1)

жу і всі формальності митниці у Львові, а в Києві лише перейдуть з одного літака в другий.

Це найбільш догідна можливість для туристів летіти безпосередньо до Львова з Ню Йорку та і повертатися до ЗСА, і М. Кравець надіється, що наші пасажири будуть тепер цим шляхом користуватися. Він запевняє при тому про інші вигоди „Авіалінії України". Не всім відомо, що квитки цієї української летунської лінії є важні цілий рік і це без будь-яких обмежень, що, як знаємо, існують у інших летунських компаніях та вимагають уважного читання всіх пояснень дрібним друком, що вказують коли і як квитки можна уживати. Знаємо також, що літаки „Авіалінії України", як нам пояснює М. Кравець, досі не мали ніяких за цих п'ять років більших неполадок чи технічних проблем. А все ж відомо, що ці літаки, які досі вживаються, вимагають багато пального та не є найновішого типу. Тому американські летунські власті дозволили вживати їх лише до 2,000 року і тому, як пояснює нам М. Кравець, державні чинники України проводять тепер конкурс на закуплення нових літаків. Розглядається можливість закупу літаків „Боїнг" або „Ербас", але це ще все у стадії роздумів та пошуків.

У розмові з директором „Авіалінії України" довідуємося також, що він плянує невдовзі розпочати ще один полет до Києва у вівторок і напевно про це буде своєчасно повідомлена публіка, яка тепер із літнім сезоном особливо зацікавлена у добрій, під кожним оглядом, можливості відвідати Україну. Знаємо добре, що М. Кравець від початку існування „Авіалінії України" є її душею та всеціло відданий услугам туристів. Та це ж він був тут в Ню Йорку, коли „Авіалінії України" відділилася від Аерофлоту в 1993 році, він був творцем цієї відзнаки, якої сокіл так похожий на тризуб та ще в національних кольорах. Він теж відкрив бюро при ч. 551, 5-та авеню, де працює безперебійно із лише п'яти працівниками та своїм заступником, бо, як вияснює нам, "треба ощаджувати". Отже працюється без вихідних днів, бо ж в неділю є полет до Києва!

М. Кравець багато розповідає нам про важкі початки самостійности України в полетах, але про це читали наші читачі в іншому інтерв'ю. Але він з гордістю підкреслює нам щераз, що „Авіалінія України" за цих п'ять років здобули собі добру славу серед інших американських летунських ліній, чого найкращим доказом є співпраця їх в різних ділянках, а зокрема у відповідних удогідненнях на полети внутрі ЗСА тах великих компаній як „Пен Амерікен" чи „Дельта".

Незвичайно корисною візитівкою для „Авіалінії України" є журнал, що його отримують в часі лету пасажири. Ми хоча не летимо, але дістаємо на початку відвідин М. Кравця в нашій редакції одне із останніх чисел, видане у Фінляндії з великою дбайливістю та із прегарними світлинами. Журнал двомовний, редактором його Вікторія Ріттель, а зміст може зацікавити кожного читача.

Отримуємо також останні числа туристичного журналу, що його видає в Україні Державний комітет туризму для розповсюдження по світі. „Вітаємо в Україні" його назва, а тексти подані лише англійською мовою за редакцією Олександра Горобця. Цього журналу не може, як і журналу „Авіалінії України", посоромитися справді ніхто із українців, як з мистецької так і економічної сторони. Можна лише побажати, щоб такі „візитівки" були на кожному місці та допомагали туризмові в Україні, а покищо бажаємо усім „щасливої дороги до Львова!".

В Англії...

(Закінчення зі стор. 1)

після перемоги, він підкреслив , що „настав новий світанок" в їхній країні.

Підрахунки з усіх, за виїмком кількох, виборчих дільниць до англійського парляменту, котрий складається з 659 місць, вказують, що лейбористи у своїй небуденній перемозі здобули цього разу майже 180 місць,що дало їм в загальному майже 420 місць, а це дасть змогу новообраному прем'єр-міністрові відносно свобідно правити країною наступних п'ять років.

Ранком у п'ятницю, 2-го травня, Джан Мейджер телефонічно привітав Т. Блейр з перемогою і, залишаючи в останнє офіційну резиденцію англійських прем'єр-міністрів на 10 Довнінг вул., попрямував до Бакінгемської палати скласти свою резигнацію королеві Єлисаветі II. Кілька годин пізніше туди ж подався новообраний прем'єр-міністер, щоб офіційно зголосити королеві перебір урядування.

Громадське віче в Норт Порті

Заходом Ад-гок комітету, що його очолив довголітній громадсько-політичний діяч американської України Йосип Лисогір, відбулося в Норт Порті, Фльорида, громадське віче, яке, на вимогу великої тут української громади, поставило собі за мету дослідити й виявити непродуктивний застій довгорічних переговорів, що відносяться до об'єднання поміж двома крайовими централями українців в Америці, УККА і УАКР.

22-го лютого ц. р. відбулася перша сесія громадського віча в приміщенні української католицької церкви св. Марії в Норт Порті, де головним промовцем був президент УККА д-р Аскольд Лозинський, а нарадами проводила Президія в складі: Й. Лисогір, Ярослав Гайвас, Анастазія Вокер і Марія Наваринська. Прилеґента представив Й. Лисогір, який також вказав на потребу віча, а тоді о. д-р Іван Тилявський, парох, привітав д-ра Лозинського і висловив деякі свої думки з нагоди зібрання. Нарадами проводив ред. Я. Гайвас, а А. Вокер і Н. Наваринська секретарювали.

Д-р А. Лозинський

Д-р А. Лозинський в першій частині своєї доповіді довше зупинився над сучасним станом справ в Україні, подаючи ряд інформацій про політичні, культурні та економічні процеси, які там зараз проходять.

Насвітлюючи справи переговорів поміж УККА і УАКРадою, д-р Лозинський вважає, що справді немає поважних перешкод для осягнення потрібного об'єднання поміж двома існуючими централями, треба лише доброї волі, якої, на його думку, немає в деяких, не всіх, представників делегації УАКРади, що довший вже час ведуть переговори з УККА. Одначе він є оптимістично наставлений і вірить, що в такий чи інший спосіб прийде до порозуміння.

В довгій дискусії, в якій брала участь велика кількість учасників віча, можна було виразно відчути бажання і потребу об'єднання, яке повинно наступити на базі компромісового узгіднення не лише тих, що такі переговори проводять, але треба включати тут широку українську громаду, яка не є задоволена громадським подiлом і починає сама шукати якогось способу поєднання в праці по громадах. Одначе справа зовнішньої репрезентації далі залишається нескоординована, а часто безплянова.

Друга сесія віча відбулася 19-го березня ц. р. в Осередку св. Андрія, де головним промовцем була запрошена президент УАКРади Уляна Дячук.

Сесію відкрив Володимир Борискевич, а Й. Лисогір коротко з'ясував перебіг першої сесії, а тоді дальше її продовження, щоб могти проаналізувати об'єктивно існуючий поділ.

Президента УАКРади, а тим же й предсідника УН-Союзу У. Дячук, представив численно зібраній авдиторії голова Управи Осередку св. Андрія в Норт Порті Роман Шраменко, який її тепло привітав в нашій великій та соборній українській громаді.

В Президії віча другої сесії були: В. Борискевич, який проводив нарадами, Й. Лисогір, голова Ад гок комітету, і Анастазія Вокер та Михайло Гарасимів, що секретарювали.

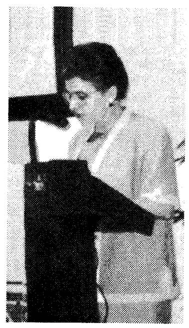

У. Дячук

У. Дячук грунтовно в своїй доповіді представила справу поділу поміж УККА і УАКР, починаючи від XIII Конгресу в Філядельфії, а тоді вказала на переговори, які вже довший час ведуться поміж тими двома крайовими централями українців в Америці.

У. Дячук досить переконливо накреслила перед присутніми учасниками віча зміну, яка за останніх 20 років, від часу розбиття УККА, наступила серед українців в Америці, враховуючи тут зміну поколінь, вартостей, а тоді способу дії, яка ще більше себе встановила, коли Україна проголосила свою незалежність 1991 року. Говорячи про перешкоди, які є поміж УККА і УАКРадою, вона вважає, що перешкоди не є в персональній площині, а радше є вони в розумінні паритетности, тобто рівности прав складових організацій, які мають творити собою одно центральне об'єднання.

У. Дячук є за полагодженням непорозуміння поміж двома централями, але на базі взаємної толеранції, рівноправности „великих і малих" організацій, а тоді обдуманої практичности й діловости, щоб штучно, за всяку ціну, не вилонити ще одного новотвору, який себе не виправдає.

В широкій дискусії, запитах і коментарях, які були по доповіді, можна було, як і в попередній першій сесії, побачити виразний нахил громадян шукати якоїсь позитивної розв'язки двоподілу, чого не розуміють наші діти, його засуджують, а тим же стають осторонь від активного українського громадського життя. А це означає в близькому вже майбутньому поважний регрес в багатьох справах нашого організованого життя, яке втратить природне поповнення, почуття обов'язку та ідейного спрямування.

Громадське віче другої сесії прийняло коротку резолюцію, яка закликає до єднання, співпраці та взаємного пошанування себе, щоб тут в Америці, в країні демократичних вольностей, українці були на висоті всіх потрібних завдань, діяли відповідально й скоординовано, приносячи тим же допомогу молодій українській державі, яка в багатьох ще випадках потребує нашої помочі.

Українська громада в Норт Порті, яка в останніх пьятьох роках чисельно та фінансово є однією з дуже активних в Америці, щиро вдячна обом прелеґентам за їхню згоду бути учасниками нашого віча, за їхні думки й слова, які вони в достойний спосіб тут представили, спілкувалися з нами й сприйняли наші побажання дружньо та з увагою.

Шукаючи позитивної розв'язки в двоподілі наших центральних установ, конечним є притримуватися всіх тих головних засад і вимог, які нас об'єднують, які диктують нам потребу спільної праці, одної авторитетної репрезентації перед зовнішнім світом, тоді всі інші незгідно-негативні справи зменшуватимуть свою гостроту, а згодом зникнуть, як непотрібний баласт.

Роман Шраменко